

***Ikadua a Sulat'i
Bulus kani Timuti***

Bismillah Sir-Rahman Nir-Raheem

Assalamu Alaikum Warahmatullahi Ta'ala Wabarakatuh

Na kanu kinasulat'i Bulus kanu Ikadua a nia a Sulat'in kani Timuti na lu natabu si Bulus sa dalepa a Ruma ka nabilanggu sekanin lu. Na nia kahanda ni Bulus kanu kinasulat'in sa nia na asal'a makapamandu ni Timuti su bantang a salig ka enggu nin makapatidtu su 'bpamamandu sa panduan a di pakasugat. Saleta mambu na katawan den ni Bulus i mangagan den sekanin imatayan sabap kanu kabpangusiat'in pantag kanu Isa al-Masih. Na pegkiugan nin a benal i makalu si Timuti sa lekanin sabap sa pinadtaya nin a benal sekanin. Na nia pan ped a kahanda nin sa kinasulat'in sa nia na asal'a makapagkabagel'in su salig'i Timuti enggu kapapatan nin sa italus'in su inisalig'in lun a galebekan pantag kanu Isa al-Masih. Pidtalun bun ni Bulus kani Timuti i di nin ikaya su kabpangusiat'in pantag kanu Mapulu a su Isa al-Masih enggu taliman nin su kamalayanan a matala nin a mana bun su napagukit-ukitan nin. Di sekanin temelen kanu kabpamandu nin kanu tidtu a panduan. Na pinaingatan nin bun kani Timuti i di dait a mamung kanu kapebpapalawa kanu manga bitiala a dala katagan nin.

2 Timuti 1

Su Salam

1 ¹Salam, saki si Bulus a sinugu nu Isa al-Masih sia luyud kanu kahanda nu Kadenan asal'a makapayag ku su uyag-uyag a inibpasad'u Kadenan a 'gkatalima tanu a manga taw a nalusud kanu Isa al-Masih. ²Su nia a sulat na san pakatumpa sa leka Timuti a pinadtaya ku a wata. Na san sa leka su da idsan nin a limu enggu lat a nanam enggu kalilintad a ebpun kanu Ama tanu a su Kadenan^a enggu kanu Mapulu tanu a su Isa al-Masih.

Su Kinadsukul-sukul kanu Kadenan enggu su Kinasekat'i Bulus kani Timuti

³Na uman aku 'bpangeni-ngeni sa magabi sa malamag na di ku seka 'gkalipatanan ipedsukul-sukul kanu Kadenan a penggihadan ku kanu ginawa ku sa ikelas a mana bun su pinggula nu manga kaapuan ku. ⁴'Gkatademan ku su kinaigis'u lu nengka kanu kinabpitas ta tembu pegkiugan ku a benal seka 'bpagilay ka sangat man a makagalaw sa laki su entu. ⁵Na di maawa sa ginawa ku su senep sa atay a kapedsalig'engka a mana su kinasalig'u tua nengka a babay a si Luida enggu su ina nengka a si Yunis. Na natalatantu ku i maitu pamun ba i kapedsalig'engka sampay saguna.

⁶Na sabap sa entu na papetademan ku sa leka i makin ka papangiseg su kausal'engka kanu kapegkagaga a inenggay nu Kadenan sa leka sa kanu timpu a kinadapenet ku sa leka, ⁷kagina dikena nia kinaenggay nu Kadenan sa lekitanu kanu Ruh nin i asal'a 'gkatalaw tanu ka nia nin kinaenggay lun na asal'a 'gkabagel tanu, maaden sa lekitanu su kakalimu enggu makumpen tanu su ginawa tanu.

⁸Tembu di ka ipegkaya su kapedsaksi nengka pantag kanu Mapulu enggu di aku bun ipegkaya a nabilanggu sabap sa lekanin. Ugaid'a sia kanu kabarakat'u Kadenan na makin ka amung kanu kamalayanan ku sabap kanu kapebpayapat kanu Mapia a Tutuma. ⁹Na sekanin a Kadenan i linempuas enggu minenggat sa lekitanu sa kapaguyag-uyag a ikelas.

^a 1:2 Ama tanu a su Kadenan Su langun nu taw a 'bpaginugut kanu Kadenan na mapakay a edtalun sa nabaluy a wata nu Kadenan. Madakel pan i kasabutan tanu makapantag sa nia sia kanu *Maena nu Mangadalem a Kadtau kanu Kitab* a mailay sia kanu kapupusan nu nia a kitab.

2 Timuti 1

Na dikena i entu sabap sa kanu galebek tanu ka sabap kanu kahanda nin enggu kanu da idsan nin a limu nin a inenggay nin sa lekitanu sia nakanggulalan kanu Isa al-Masih unan pan nu kinapangaden.

¹⁰Ugaid'a saguna na nakapayag den su limu nin sia kanu kinauma nu Isa al-Masih a 'bpelipuas sa lekitanu a tinemaban kanu bagel'u kapatay^b ka inipayag'in sa lekitanu su uyag-uyag a da taman nin sia nakanggulalan kanu Mapia a Tutuma. ¹¹Na pinamili aku nu Kadenan a masugu nin a makapangusiat enggu makapamandu kanu nia a Mapia a Tutuma. ¹²Na nan bun ba i sabapan na kapegkalasay ku saguna ugaid'a dikena ku i entu ipegekaya kagina katawan ku u entain i pedsaligan ku enggu natalatantu ku i katiakapan nin su ngin i inisalig^c ku lun taman kanu gay a kambalingan nin.

¹³Na su tidtu a panduan a nangakineg'engka sa laki na umbal ka a tuladan kanu kabpamandu nengka sa aden salig kanu Kadenan enggu kakalimu a san sa leka sabap sa nalusud ka kanu Isa al-Masih. ¹⁴Na sia kanu tabang'u Suti a Ruh a sia sa lekitanu na tiakapi ka su mapia a inisalig sa leka.^d

¹⁵Katawan nengka bun man i timbang a langun nu tagapeda ku sa prubinsia a Asia na tinemaligkud sa laki kaped den lu ba si Pigilus enggu si Hirmuginis. ¹⁶Ugaid'a si Unisipurus na ibpangeni-ngeni ku su sakatiwalayan nin sa ikalimu silan nu Mapulu kagina tatap'in papegkabagelen su ginawa ku enggu da nin ikaya su kinabilanggu ku ¹⁷ka nia pan mula na guna sekanin makadalepa sia sa Ruma na pinangilay aku nin mamikal taman sa natun aku nin mambu. ¹⁸Na ibpangeni-ngeni ku i ikalimu sekanin nu Mapulu sa kanu gay a kambalingan nin sa dunia. Na katawan nengka bun a benal u panun i kinatabang'in sa laki kanu paganay san sa dalepa a Ipisu.

^b **1:10 tinabanan nin su bagel'u kapatay** Dikena nia nin maena i inidsigia nin atawa ka inimbunua nin su kapatay ka nia nin maena na da den bagel'u kapatay kanu 'bpamaginugut kanu Kadenan ka di den temala sa kasiksan sa kanu gay a mauli ka penggumaked den nu Isa al-Masih su kasiksan a dait a kanilan.

^c **1:12 inisalig** Nia katuntay nu ped a alim sa kanu kadtalu sa Grik na inisalig'i Bulus kanu Kadenan su ginawa nin atawa ka inisalig'u Kadenan kani Bulus su galebekan pantag kanu Mapia a Tutuma.

^d **1:14 mapia a inisalig sa leka** Na su mapia a inisalig kani Timuti a nalabit sia na su Mapia a Tutuma.

**Su Kapedtigel'u Sundalu nu Isa al-Masih
sa kanu manga Kamalasyan**

2 ¹Kagina ka maitu na seka a pinadtaya ku a wata na pakabagel ka i tindeg'engka sia makanggulalan kanu tabang a ibpagenggay nu Isa al-Masih sa kanu taw a nalusud sa lekanin. ²Na su nangakineg'engka sa laki a nadsaksian nu madakel a taw na isalig'engka su entu kanu manga taw a kasaligan nengka a kapakayan a makapamandu bun kanu ped. ³Na amung ka kanu manga kamalasyan a mana bun su 'gkatala nu mapia a sundalu nu Isa al-Masih. ⁴Na dala man sundalu i magigiamung kanu galebekan nu manga taw a dikena sundalu kagina nia nin kahanda na kasuatan sekanin nu mapulu nin. ⁵Na maitu bun ba, amaika su 'bpagamung menem kanu kapedsigi ka di nin paginugutan su atulan nu kapendalemet na di sekanin kabalasan. ⁶Na mana bun su mategel mangangawid na sekanin i dait a muna-muna a makatalima kanu unga nu sabpet'in. ⁷Na pagitung ka sa mapia su kadtalu ku a nia ka tabangan ka nu Mapulu sa katuntay nengka kanu langun nu entu.

⁸Na nia ka 'gkakalendem na su Isa al-Masih a pinambibiag 'bpaluman a ebpun kanu tupu nu Nabi Daud. Na entu ba i dalem'u Mapia a Tutuma a ipebpayag ku ⁹a sabapan na kapegkalasay ku taman sa sinangkalian aku sia sa bilangguan a mana daluaka a taw. Ugaid'a su kadtalu nu Kadenan na di man kasangkalian. ¹⁰Tembu ba pedtigelan ku su langun na kamalasyan ka enggu matalima nu manga taw a pinamili nu Kadenan su kalipuasan a sia bu kanu Isa al-Masih, unut den su da taman nin a kabadtugan nin. ¹¹Na benal man su nia a kangadtalu a

“Amaika nalusud tanu kanu kinapatay nu Isa al-Masih,^e
na mauyag tanu bun a kaped'in.

¹² Amaika temigkel tanu,
na makandatu tanu bun a kaped'in.
Amaika ikias tanu sekanin,
na ikias tanu nin bun.

^e 2:11 Amaika nalusud tanu kanu kinapatay nu Isa al-Masih Na dikena nia nin maena i minatay su lawas'u taw ugaid'a nia nin maena na nalusud sekanin kanu kinapatay nu Isa al-Masih sa kanu kinapaginugut'in kanu Isa al-Masih na iganat lu ba na nakapitas den sekanin kanu kadusan enggu kanu andang a kiug'u ginawa nin. Su uyag-uyag'in paganay na mana minatay den atawa ka da den ka sia den sekanin 'bpaguyag-uyag kanu paginugut kanu Isa al-Masih.

13 Amaika di tanu kasaligan,
na kasaligan sekanin taman sa taman,
ka di man edsalin su ula-ula nin.”

**Su Dait a 'Bpalangayn ni Timuti
enggu su manga Palangay a 'Bpagabungan nin**

14 Na ipagkalendem'engka san kanu 'bpamaginugut su langun nu pidtalu ku a entu enggu ibpaliugat'engka kanilan sia kanu adapan nu Kadenan i abungan nilan su kapebpapalawa pantag kanu manga kadtalu kagina da unga nin i entu a mapia ka kabinasa nin bu kanu 'bpamakikineg lun. 15 Na pamikali ka i kasuatan ka nu Kadenan a mana bun su gumagalebek a dala dait a ikaya nin kanu galebekan nin. Na ipamandu nengka sa matidtu su bantang a kadtalu nu Kadenan. 16 Abungi ka su da katagan nin a manga bitiala a sungkang kanu Kadenan kagina su manga maitu ba a penggulan na makin pakapangiseg kanu taw sa di nin kabpaginugut kanu Kadenan. 17 Na su manga panduan nilan na 'bpelapat a mana sakit a pegkaket kanu sapu nu taw. Na isa den lu ba si Himinayus enggu si Pilitus 18 a namakasibay den kanu bantang. Pakapasibay nilan bun su salig'u manga ped a taw kagina nia nilan pedtalun na nanggula den su kambibiag 'bpaluman nu namamatay. 19 Ugaid'a apia ka maitu, na su udsadan nu walay a pinatindeg'u Kadenan^f na di magkeleng-keleng a nia lun nakaukil na “Katawan nu Mapulu u entain i lusud sa lekanin,”^g enggu “Apia entain i semimba kanu Mapulu na dait a taligkudan nin su galebek a kadaluakan.”

20 Na sia kanu masela a walay nu kawasa na dikena langun nu langun-taman nin na ebpun sa bulawan enggu pilak ka aden bun inumbal a ebpun sa kayu enggu malumiket a budta. Na 'bpagusalen kanu balapantag a pakalagian su manga langun-taman a ebpun sa bulawan enggu pilak enggu 'bpagusalen menem kanu uman-uman gay su manga langun-taman a ebpun sa kayu enggu malumiket a budta. 21 Kagina ka maitu na apia entain i ikelasen nin su ginawa nin na mabaluy sekanin a mana su langun-taman a 'bpagusalen kanu balapantag a

^f 2:19 udsadan nu walay a pinatindeg'u Kadenan Na nia maena nu udsadan nu walay sia na su manga taw a 'bpamaginugut kanu Kadenan.

^g 2:19 Katawan nu Mapulu u entain i lusud sa lekanin Su nia a manga kadtalu na ebpun sa Bilangan 16 ayat 5 sia kanu Kitab Taurat.

2 Timuti 2, 3

pakalagian, inisenggay sekanin nu Kadenan enggu balapantag sekanin kanu Mapulu taman sa adil sekanin kanu apia ngin a mapia a galebek. ²²Tembu tangkai ka su dikena mapia a kiug'a ginawa nu manganguda ka nia ka paginapas na su kanggula nengka sa ngin i matidtu, kasalig kanu Kadenan, kakalimu enggu kapaguyag-uyag sa malilintad kaped'u manga taw a 'bpangadap kanu Mapulu sa ikelas i pamusungan nin. ²³Na di ka ibpamamantag su dala katagan nin a kapendalawana sa kababalan ka katawan nengka bun i nia nin bu i entu kabpawangan na kapamagukag. ²⁴Na nia man dait kanu ulipen nu Mapulu na dikena tagukagen ka nia pan mula na mapia i ukit'in kanu apia entain a taw, mataw mamandu enggu masabal. ²⁵Dait bun a mananaw i kambitalia nin kanu kapapedtidtu nin kanu 'bpamedsungkang sa lekanin ka kalu-kalu silan enggan nu Kadenan sa kutika a kadtaubat'ilan taman sa katuntayan nilan su bantang. ²⁶Na amaika maitu na makaimaman silan taman sa makalipuas silan kanu padulat'u Datu na Giadsal a linemigken kanilan asal'a manggula nin kanilan su pegkiugan nin a penggula kanilan.

Su Ula-ula nu Taw sia kanu Mangauli den a Timpu

3 ¹Timuti, nia dait na katuntayan nengka i sia kanu mangauli den a timpu na maaden su sangat i kapasang'in a manga gay. ²Kagina su manga taw na nia nilan bun den kalilinian na su ginawa nilan enggu kuleta, mangasandag silan enggu emamasela taman sa panila-tilan nilan su kaped'ilan. Sungkangen nilan su manga lukes'ilan, di den silan mataw manginsukulen enggu da den gilek'ilan kanu Kadenan. ³Dala den kanilan su lat a nanam enggu di den silan miug mangampun taman sa pamelibaken nilan su kaped'ilan. Di nilan den kumpenen su ginawa nilan, su palangay nilan na mana daluaka a binatang taman sa di den silan malilini sa u ngin i mapia. ⁴Tipun nilan i ped'ilan enggu di nilan den pagitungen su kadadsangan nu galebek'ilan. Mapulu den a benal i muletad'ilan enggu nia nilan den kalilinian na su kiug'u ginawa nilan kumin kanu Kadenan. ⁵Nia 'gkailay kanilan na balaagama silan ugaid'a nia nin kabantangan na dikena silan balaagama ka pakakias'ilan su kabarakat'u Kadenan kanu uyag-uyag'ilan. Na tangkai ka su maitu ba a manga taw. ⁶Kagina su ped kanilan na 'bpameludep kanu manga walay sa maya ta kun sa 'bpamamandu silan sa mapia asal'a kapagakalan nilan su manga babay a malemu mabintiana a 'gkaugatan

2 Timuti 3

den nu manga kabaladusan nilan. Na nia den pegkumpen kanilan na su embalang-balang den a manga kiug'u ginawa nilan. ⁷Tatap 'bpamakikineg su manga babay a nia sa kanu panduan nu apia entain ugaid'a di nilan a benal 'gkatuntayan su bantang. ⁸Na mana bun si Yanis enggu si Yambris a sinemungkang kanu Nabi Musa na maitu bun ba su manga mama a entu a 'bpamamandu ka pedsungkangen nilan bun su bantang. Na nabinasa den su itungan nilan enggu dala katagan nu kapedsalig'ilan kanu Kadenan ka dikena nilan 'bpaginugutan su bantang. ⁹Ugaid'a apia ka maitu na di bun mananalusan su entu a galebek'ilan kagina makapayag bun kanu langun nu taw su entu a kababalan nilan a mana su kinapayag'u kababalan a pinggula ni Yanis enggu Yambris.

Su manga Papata ni Bulus kani Timuti

¹⁰Ugaid'a seka Timuti na 'gkatuntayan nengka a benal sa mapia su ibpamamandu ku, su ukit'u kabpaguyag-uyag ku enggu su kahanda ku. 'Gkatuntayan nengka bun su kapedsalig ku, su kapedsabab ku, su kapegkalimu ku enggu su kapedtigkel ku kanu manga kamalasaran ¹¹taman den kanu manga kabpamungkaid sa laki enggu su kamalasaran a nangatala ku lu sa dalepa a Antiuk, Ikunium enggu Listra. Na madakel man i natala ku a kinapamungkaid a tinigkelan ku ugaid'a kanu langun nu entu na inilipuas aku nu Mapulu. ¹²Na nia nin kabantang na apia entain man i pegkiug 'bpaguyag-uyag sa kasuatan nu Kadenan sabap sa nalusud silan kanu Isa al-Masih na makatala sa kapamungkaid. ¹³Na su manga taw menem a daluaka enggu su 'bpamagakal na makin mangiseg su kadaluakan nilan. Pakapasibay nilan su ped a manga taw taman den kanu ginawa nilan.

¹⁴Ugaid'a mana i seka Timuti na papanalus ka su natuntayan nengka a manga panduan a 'bpaginugutan nengka kagina katawan nengka i su manga taw a namamandu sa leka sa entu na kasaligan ¹⁵enggu iganat pan sa kawawatay nengka na katawan nengka den su manga suti a kitab a pedtutulu sa leka sa kalipuasan sia makanggulalan kanu salig kanu Isa al-Masih. ¹⁶Na langun na nakadalem kanu kitab na ebpun demun kanu Kadenan. Masela i katagan nin sa kabpamandu, kabpangindaw, kapatidtu enggu katutulu sa u ngin i matidtu ¹⁷ka enggu su langun nu panunugun nu Kadenan na adil sa tidtu-tidtu sa kanggalebek sa kanu ngin i mapia a galebek.

4 ¹Na sia kanu adapan nu Kadenan enggu kanu Isa al-Masih a kemukum kanu langun nu taw magidsan i bibiag atawa ka minatay, na sabap sa embalingan sekanin taman sa endatu na pedsekaten ku seka sa ²ipangusiat'engka su kadtalu nu Kadenan magidsan pan i katitimpuan atawa ka dikena katitimpuan. Patidtu ka su manga taw, daway ka silan, pagkabagel ka su ginawa nilan sia makanggulalan kanu kabpamandu nengka kanilan enggu dait a edsabal ka kanu kanggula nengka sa entu. ³Kagina aden kutika a di den pakikinegen nu taw su tidtu a panduan ka mangilay den silan sa madakel a makapamandu kanilan sa mapia kanu tangila nilan a makaayun kanu kiug'u ginawa nilan. ⁴Na taligkudanan nilan den su kapakikineg kanu bantang ka nia nilan den edsangulen na su pinangumbal bu a tudtulan. ⁵Ugaid'a seka Timuti, na dait a kumpen ka su ginawa nengka kanu langun na kutika enggu tigkeli ka su kamalasaan, nia ka enggalebek na su kapayag kanu Mapia a Tutuma enggu inggulalan nengka su galebekan a inisangan nu Kadenan sa leka.

⁶Kagina saki na mangagan den makanggihad su umul ku kanu Kadenan ka mangagan den mapupus su kutika ku sia. ⁷Na napasad ku den man su galebekan a inisangan nu Kadenan sa laki. Na iling-iling'u kapedsigi na nakalumpak aku den kanu lumpakan a dala magkeleng-keleng su salig ku kanu Kadenan. ⁸Na saguna na aden den nakadtatalama sa laki a balas a inggay nu Mapulu a 'bpangukum sa wagib sabap kanu kinapaguyag-uyag ku sa matidtu. Na ibalas'in sa laki su entu kanu entu ba a gay enggu dikena saki bu i kabalasan ka apeg den nu langun nu pakapanginalap kanu kambalingan nin.

Su Mauli a Tutuma

⁹Na paginapas ka i makasia ka sa mangagan ¹⁰kagina tinagak aku den ni Dimas ka linemu sa Tisalunika ka nia nin linamig na su kaduduniay. Na si Krisinti menem na dala sia ka lu sa dalepa a Galasia enggu si Titus menem na lu sa dalepa a Dalmasia. ¹¹Na nia ku bu kaped sia na si Luk. Paunut ka bun sia si Markus kagina masela a benal i tabang'in sa laki sa kanu manga galebekan ku. ¹²Na si Tikiku menem na pinaangay ku lu sa dalepa a Ipisu. ¹³Na kanu kasia nengka na aut ka bu su balegkas ku a makapal a initabun ku kani Karpus lu sa dalepa a Truas maitu bun su manga libelu ku, labi-labi den su namakasulat sia

2 Timuti 4

kanu manga upis'u binatang. ¹⁴Na mapasang man a benal i kinapakaid sa laki ni Anduk a panday na putaw. Su Mapulu bu i mataw sa lekanin mapapamayad kanu entu a pinggula nin. ¹⁵Na pangingati ka a benal sekanin ka sangat man a sinungkang'in su manga ibpamandu tanu.

¹⁶Na kanu nauna a kinapaadap sa laki kanu kukuman na apia sakataw na da demun tinemabang sa laki ka tinagak aku nilan langun. Na pangenin-ngenin ku i di nilan den mandusa su entu. ¹⁷Ugaid'a da aku padtadaya nu Mapulu enggu inenggan aku nin sa bagel asal'a matalutup ku su kapebpayag ku kanu Mapia a Tutuma ka enggu makineg'u langun nu dikena-Yahudi su entu. Inilipuas aku nin kanu natatalanged a kapatay.^h ¹⁸Katawan ku i ilipuas aku nu Mapulu kanu langun na galebek'u saitan taman sa pananggiten aku nin sa dala baya-baya nin lu kanu pendatuan nin a sulega. Pugin su Kadenan taman sa taman. Amin.

Su Mauli a Salam

¹⁹Na isalam aku nengka bu kani Prisila enggu Akila taman den kanu sakatiwalayan ni Unisipurus. ²⁰Si Irastus na migkalidtabun sekanin lu sa Kurintu enggu si Trupimus menem na initabun ku lu sa Militus ka di 'gkapia i ginawa nin. ²¹Pagapas ka a benal i makauma ka sia sa dikena pan timpu na kapembalat.

Pedsalamen ka bun ni Yubulus, Pudim, Linus enggu Klaudia taman den kanu langun na lusud tanu sa tian sia sa kabpaginugut. ²²Na san sa lekanu su da idsan nin a limu nu Mapulu taman sa tapiden ka nin.

Wassalam

^h 4:17 inilipuas aku nin kanu natatalanged a kapatay Nia nin maena sa basa a Grik na inilipuas aku lu kanu ngali demun nu alimaw.